ΓΑΛΛΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΟΥ MAXIME ANDOUIN

ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΓΚΟΥΓΚΟΥΣ

ΝΑ κεφάλι πελώριο, ένα μέτωπο ξεπεταγμένο. δυὸ αὐτιὰ ὅμοια μὲ βεντάλια, ἕνα παραμορφωμένο καμπούρικο σῶμα μὲ κάτι πόδια καὶ μὲ χέρια γορίλλα — αὐτὸς ἦταν ὁ Γκουγκοῦς, ὁ ἀπαράμιλλος Γκουγκοῦς, ὁ βασιλιᾶς τῶν νάνων, ἡ μεγάλη ἐπιτυχία τοῦ Τσίρκου, τὸ ἐδῶλιο τοῦ κοινοῦ, γιὰ τὸ ὁποῖο οὔτε ἡ ὡμορφιά, οὔτε ἡ δύναμι, οὔτε τὸ πνεῦμα, οὔτε ἡ τόλμη δὲν ἀξίζει τόσο ὅσο ἡ πιὸ ἀποκρουστικὴ ἀσχημία.

Κάθε βράδυ λοιπόν, ὅταν ὁ Γκουγκοῦς, φορῶντας ἕνα τρίκυκλο κασκέτο καὶ μιὰ πλατειὰ γκρίζα μπλούζα, μὲ τὴ μύτη του ἀλειμμένη μὲ λάσπη, ἔτρωγε μπάτσους καὶ κλωτσιὲς ἀπὸ τοὺς συντρόφους του καὶ κυλιόταν ἐλεεινὸς κι' ἀξιολύπητος μέσα στὰ ροκανίδια γιὰ νὰ κερδίση τὸ μεροκάματό του, οἱ θεαταὶ γέμιζαν τὴν αἴθουσα μὲ τὰ χειροκροτήματα καὶ τὶς φωνές των, φωνὲς ἐνθουσιασμοῦ:

— Μπράβο, Γκουγκοῦς! Μπίς! Μπίς!...

Καὶ ὅμως αὐτὸ τὸ τέρας, τὸ καταδικασμένο ἀπὸ τὴ φύσι καὶ περιφρονημένο ἀπ' τοὺς ὁμοίους του, ἦταν ἐρωτευμένο. Ἦταν ἐρωτευμένο κι' ἀγαποῦσε τὴν πιὸ ὄμορφη ἱππεύτρια τοῦ τσίρκου, τὴ Νίνα.

Τὸ βράδυ ποὺ τὴν πρωτοεῖδε, ποὺ παρουσιάστηκε γιὰ πρώτη φορὰ στὰ μάτια του, λάμποντας μέσ' στ' ἀστραφτερὸ φουστάνι της, τυλιγμένη μέσα σὲ μιὰ γάζα φωτεινή, λαχταριστή, μὲ τὸ μεταξένιο φῶς μαγιώ της, ὁ φτωχὸς αὐτὸς παπουτσῆς ποὺ τὸν εἶχε τραβήξει ἐκεῖ ἡ ἰδιοτροπία τοῦ διευθυντοῦ τοῦ τσίρκου, θαμπώθηκε μπροστὰ στὴν καλλονή της.

Στὴν ἀρχὴ αἰσθάνθηκε γι' αὐτὴν ἀληθινὴ λατρεία, κάτι ἀνάλογο μὲ κεῖνο ποὺ νοιώθει ὁ ὑπήκοος γιὰ τὴ βασίλισσά του, ὁ πιστὸς γιὰ τὸν Θεό του. Ἀλλὰ δὲν ἦταν καὶ πολὺ μικρὴ ἡ ἀπόστασι ποὺ τοὺς ἐχώριζε. Αὐτὴ θαυμαστὸ καὶ λατρευτὸ πλάσμα, ἐκεῖνος ἕνα θλιβερὸ καὶ καταραμένο ἀπόπαιδο τῆς τύχης.

Μολαταῦτα, ὅταν τὰ βράδυα ὁ κόσμος τὸν ἐχειροκροτοῦσε τρελλά, μεθοῦσε ἀπ' τὴ χαρά του καὶ φανταζόταν πὼς κι' αὐτὸς ἄξιζε κάτι, πὼς δὲν ἔπρεπε ν' ἀπελπίζεται, πὼς μποροῦσε νὰ πετύχη ἐκεῖνο ποὺ ζητοῦσε...

* * *

Ἡ Νίνα, καθὼς δὲν τὸν ἐλογάριαζε γι' ἄντρα καὶ τὸν περνοῦσε περισσότερο γιὰ σκύλο, τοῦ ἔκανε μερικὲς παραχωρήσεις. Τὸν ἄφινε, ἂς ποῦμε, νὰ μπαίνη στὸ καμαρίνι της, τοῦ ἐπέτρεπε νὰ τῆς κουμπώνη τὸ κορσάζο, τοῦ ἄπλωνε τὸ πόδι της νὰ τῆς φορέση τὸ παπουτσι ἢ τὸν καλοῦσε νὰ τῆς σκεπάση τοὺς ὤμους μὲ τὸ σάλι. Κι' αὐτὸς ὁ πανάισχημος καθότανε κοντά της, ἀνάπνεε τὸν ἀέρα της, ἄγγιζε κάποτε μὲ τ' ἀπαίσια χέρια του τοὺς γυμνοὺς καὶ κάταστρους ὤμους τῆς ὤμορφης ἱππεύτριας.

Μιὰ βραδιὰ ὁ Γκουγκοῦς, ἀφοῦ ἤπιε μιὰ ὀκᾶ κρασὶ Μαδέρας γιὰ νὰ βρῆ τὸ θάρρος ποὺ τοῦ χρειαζόταν, ἐτόλμησε, ἐπὶ τέλους, νὰ τῆς ἐξομολογηθῆ τὸν ἔρωτά του. Ἐκείνη μόλις τὸν ἄκουσε, τὸν κορόϊδεψε κατάμουτρα.

Ὁ νάνος ὄρθωσε τότε τὸ μικρό που ἀνάστημα, ἐλπίζοντας νὰ τῆς ἐπιβληθῆ μ' αὐτὸν τὸν τρόπο. Ὕστερα τῆς ἐμίλησε γιὰ τὴ βουβὴ λατρεία του, γιὰ τοὺς πυρετούς του, γιὰ τὶς ἀνησυχίες του, γιὰ τὶς ἀγρύπνιες του. Βρῆκε τὰ πιὸ φλογερά του λόγια γιὰ νὰ τὴ συγκινήση.

Ἐκείνη, ἀκούγοντάς τον πάντα μὲ προσοχή, γέλασε στὸ τέλος δυνατά. Ὁ Γκουγκοῦς ζήτησε νὰ τῆς πιάση τὰ χέρια, ἀλλὰ ἡ Νίνα τραβήχτηκε πρὸς τὰ πίσω μ' ἀηδία. Ὁ νάνος τότε, μέσα στὴν ἀπελπισία του, σύρθηκε στὰ γόνατά της, τὴν ἔπιασε ἀπ' τὴ φούστα...

Μὰ ἡ ἱππεύτρια ἄρπαξε ἀπὸ δίπλα τὸ καμτσίκι της καὶ τὸν χτύπησε στὸ πρόσωπο. Κατόπιν ὥρμησε ἔξω ἀπὸ τὸ καμαρίνι της καὶ τὸν ἄφησε ἐκεῖ ἄνευδον. Κι' ὁ καϋμένος ὁ Γκουγκοῦς, μὴ μπορῶντας ἐκεῖνο τὸ βράδυ νὰ παίξη μὲ κέφι, ἔφαγε ξύλο καὶ σφυρίχτηκε σκληρά.

* * *

Κατὰ τὴν ἀκόλουθη παράστασι, ἡ αἴθουσα τοῦ τσίρκου ἦταν γεμάτη ἀπὸ νωρίς. Τὸ πλῆθος εἶχε τρέξει νὰ πιάση θέσι πολὺ πρὶν ἀπὸ τὴν ὥρα ποὺ θ' ἄρχιζε ἡ παράστασι, γιατὶ εἶχε δεῖ στὸ πρόγραμμα πὼς θὰ γινόταν ἀναπαράστασι τῶν μαρτυρίων τῶν πρώτων Χριστιανῶν.

Ὅταν ἔφτασε ἡ ὡρισμένη ὥρα, παρουσιάστηκαν μπρὸς στὸ κοινὸ ὁ Γκουγκοῦς καὶ ἡ Νίνα, ντυμένοι μὲ κοστούμια τῆς ρωμαϊκῆς ἐποχῆς. Ἡ Νίνα φοροῦσε ἄσπρη χλαμύδα κι' ἦταν θελκτικὴ μὲ τὰ μακριὰ μαῦρα μαλλιά της ποὺ ἔπεφταν ἀπάνω στοὺς γυμνούς της ὤμους.

Ὁ Γκουγκοῦς ἀπ' τὴν ἄλλη μεριά, ἀπαίσιος καὶ στὴ νέα αὐτὴ μεταμόρφωσί του, προχώρησε στὴ μέση τοῦ τσίρκου κρατῶντας δεμένη γερὰ μιὰν ἀρκοῦδα ποὺ μούγκριζε ἄγρια...

Βρισκόταν τώρα πολὺ κοντὰ στὴ Νίνα κι' ἄρχισε νὰ τῆς μιλάη μὲ σιγανὴ φωνὴ γιὰ τὴν ἀγάπη τὴν τρελλή του, χωρὶς τὸ πλῆθος τῶν θεατῶν νὰ ὑποψιάζεται τίποτα.

— Σ' ἀγαπῶ!... Δὲν ἀκοῦς;... τῆς ψιθύριζε γεμάτος τρελλό, παράφορο πάθος. Σ' ἀγαπῶ μ' ὅλη μου τὴν καρδιά... Νίνα, λυπήσου με!... Ὄχι;... Μὰ δὲν θέλεις λοιπὸν οὔτε νὰ μ' ἀκούσης;... Πρόσεξε, γιατὶ θὰ λύσω τὴν ἀρκοῦδα... Τὴν ἐπότισα ρακί, τὴν ἔδειρα γερά, τῆς ἔκλεψα τὸ κρέας της... Πεινᾶ, εἶνε ἐξαγριωμένη, θὰ χυθῆ μὲ λύσσα σ' ὁποιον βρεθεῖ μπροστά της... Νίνα, ἀγάπη μου! Θὰ μ' ἀκούσης;...

— Ὄχι! τοῦ ἀποκρίθηκε αὐτή, κουνῶντας πεισματικὰ τὸ κεφάλι της.

— Ὤ, μὴ μὲ ἀπελπίζεις... Φτάνει πειὰ αὐτὴ ἡ περιφρόνησι ποὺ μοῦ δείχνουν οἱ ἄνθρωποι... Δὲν θέλω νὰ μὲ βλέπουν πάντα σὰν παιγνίδι τους. Εἶμαι ἄνθρωπος κι' ἐγώ, σὰν ὅλους... Γιατὶ νὰ μὴν ἔχω δικαίωμα ν' ἀγαπῶ καὶ νὰ ζητῶ ἀνταπόκρισι στὴν ἀγάπη μου;... Μὲ διώχνεις, ἔ; Καὶ τὸ κάνεις γιατὶ εἶμαι ἄσχημος... Ἂν μποροῦσες ὅμως νὰ δῆς τὴν ἀγάπη καὶ τὴ λατρεία ποὺ πλημμυρίζει γιὰ σένα τὴν καρδιά μου!... Οἱ ἄλλοι δὲν ξέροιν ν' ἀγαποῦν ὅπως ἐγώ... Κι' ἔπειτα τὰ χαρίσματα ποὺ ἔχουν, τοὺς κάνουν ἄστατους. Ὁ Ἀδόλφος ἔξαφνα, ποὺ ἔπρεπε νὰ βρίσκεται πάντα γονατιστὸς μπροστά σου, σ' ἀπατᾶ...

Ἡ Νίνα χλώμιασε, ἀλλὰ κούνησε πάλι πεισματικὰ τὸ κεφάλι της, ψιθυρίζοντας ἕνα ξερὸ «ὄχι!».

— Σὲ ἀπατᾶ, ἐξακολούθησε ὁ νάνος, ἐνῶ ἐγώ...

Ἕνα περιφρονητικὸ χαμόγελο τῆς Νίνας ὑποδέχτηκε τὰ λόγια του καὶ τοῦ θύμισε τὴν ἀσχήμια του. Ὁ νάνος φρένιασε. Τὰ δόντια του τρίξανε ἄγρια.

— Γιὰ τελευταία φορὰ σὲ ρωτῶ: Θέλεις νὰ μ' ἀκούσης;... μούγγρισε.

— Ὄχι! ἀποκρίθηκε σταθερὰ ἐκείνη.

Μὲ μιὰ γοργὴ κίνησι ὁ Γκουγκοῦς ἔλυσε τὴν ἀρκοῦδα, ἔδγαλε τὸ φίμωτρό της καὶ πήδησε πάνω σ' ἕνα στύλο...

* * *

Ἡ σκηνὴ ποὺ ἐπακολούθησε φαινόταν τόσο φυσικὴ καὶ ζωντανή, ὥστε τὸ κοινὸ ἄρχισε νὰ χειροκροτῆ μὲ παραφορά, βλέποντας τὴν ἀρκοῦδα νὰ ρίχνεται μὲ λύσσα ἐναντίον τῆς νέας, ἕτοιμη νὰ τὴν κατασπαράξη.

Μιὰ ἀπότομη ὅμως μεταβολὴ ἔγινε τότε στὴν καρδιὰ τοῦ νάνου. Ἀναμέτρησε μὲ μιᾶς τὴν πρᾶξι του, ἔννοιωσε μιὰ ξαφνικὴ συμπάθεια γιὰ τὴν ὡμορφιὰ ποὺ θὰ χανόταν κι' αἰσθάνθηκε πὼς θὰ τοῦ ἦταν ἀδύνατο νὰ ζήση χωρὶς τὴ Νίνα.

Τὴ στιγμὴ λοιπὸν ποὺ ἡ ἀρκοῦδα ἔχωνε τὰ νύχια της στοὺς ὤμους τῆς χορεύτριας, ὁ Γκουγκοῦς ἄρπαξε τὸ θηρίο μέσ' στὰ δυνατά του μπράτσα καὶ κυλίστηκε μαζύ του καταγῆς.

Ἐπακολούθησε μιὰ πάλη ἀπεγνωσμένη, δραματική. Καὶ πρὶν οἱ ἄνθρωποι τοῦ τσίρκου προφτάσουν νὰ τρέξουν νὰ βοηθήσουν τὸν νάνο, ἡ ἀρκοῦδα εἶχε πιάσει τὸν λαιμό του ἀνάμεσα στὰ μπροστινὰ πόδια της καὶ τὸν εἶχε δαγκώσει μὲ τὰ φοβερὰ δόντια της.

Κι' ὁ κόσμος, ὁ ἠλίθιος κόσμος, ποὺ δὲν ἐμάντευε τὸ ἀληθινὸ δράμα τὸ ὁποῖο παιζόταν μπρὸς στὰ μάτια του, φώναζε καὶ ξελαρυγγιζόταν μέσα στὴ βροχὴ τῶν χειροκροτημάτων:

— Μπράβο, Γκουγκοῦς! Μπίς! Μπίς!...

MAXIME ANDOUIN

κουμπὶ ποὺ βρισκόταν ἐπάνω στὸ γραφεῖο του, πλησίασε τὸν κατάσκοπο καὶ τὸ παρέβαλε μὲ τ' ἄλλα κουμπιὰ καὶ τὸ ὕφασμα τοῦ σακκακιοῦ του. Δὲν ὑπῆρχε καμμιὰ ἀμφιβολία. Τὸ κουμπὶ αὐτὸ ἀνῆκε στὸ σακκάκι τοῦ Μενέτι.

— Ὥστε σὺ εἶσαι ὁ κακοῦργος ποὺ καταζητοῦμε! τοῦ φώναξε. Σὺ κοῦβαλοῦσες τὸ σακκὶ μὲ τὸ τεμαχισμένο πτῶμα...

Ὅταν εἶδε, ὅτι εἶχε ἀνακαλυφθεῖ πειά, ὁ Μενέτι ὁμολόγησε τὴν ἀλήθεια.

Τὸ προηγούμενο βράδυ εἶχε γνωριστεῖ μ' ἕναν ἔμπορο, ποὺ κόλις εἶχε φτάσει στὴ Βερόνα καὶ ποὺ κρατοῦσε ἐπάνω του ἕνα μεγάλο χρηματικὸ ποσόν. Ἡ σκέψη ν' ἀποχτήση τόσα πολλὰ χρήματα, τὸν ὤθησε στὸ ἔγκλημα.

Πῆρε τὸν ἔμπορο στὸ σπίτι του, γιὰ νὰ τοῦ προσφέρη δῆθεν τὸ δεῖπνο κι' ἐκεῖ, μαζὺ μὲ τὸν πατέρα του, τὸν σκότωσε, τὸν τεμάχισε καὶ πῆρε τὰ κομμάτια του μέσα σ' ἕνα σακκὶ γιὰ νὰ τὰ ρίξη στὸ ποτάμι.

Μὰ τὴ στιγμὴ ποὺ βρισκόταν μπρὸς στὸ φρενοκομεῖο, ἄκουσε ἔξαφνα νὰ φωνάζουν:

— Πιάστον!.... Πιάστον!.... Θὰ σοῦ φύγη!....

Ταράχτηκε τότε τόσο, ὥστε δὲν κατάλαβε ὅτι ἐπρόκειτο περ τρελλῶν, πέταξε τὸ σακκὶ κάτω καὶ τὄβαλε στὰ πόδια.

Ἔτσι προδόθηκε ὁ κακοῦργος Μενέτι κι' ὕστερ' ἀπὸ μερικὲς βδομάδες δικάστηκε, καταδικάστηκε σὲ θάνατο καὶ καρατομήθηκε μαζὺ μὲ τὸν πατέρα του στὴν κεντρικὴ πλατεῖα τῆς Βερόνας.